

Силабус дисципліни

«Правова конфліктологія»

Рівень вищої освіти – третій (освітньо-науковий)

Галузь знань 08 «Право»

Спеціальність 081 «Право»

Освітньо-наукова програма «Право»

Рік навчання: I, Семестр: II

Кількість кредитів: 5.

Мова викладання: українська

Керівник

к.ю.н., доцент, доцент кафедри теорії та історії держави і права ТНЕУ

Подковенко Тетяна Олександрівна

Контактна інформація

tpodkovenko@gmail.com +380974820101

Опис дисципліни

«Правова конфліктологія» є дисципліною, яка сприяє якісній підготовці фахівців у сфері права. Під час вивчення зазначеної дисципліни здобувачі кваліфікації доктор філософії набувають здатність демонструвати теоретичні знання і практичні навички методології дослідження конфліктів у суспільному житті (в тому числі і у правових відносинах). Володіють знаннями щодо природи, сутності, предмету та структури юридичного конфлікту, зовнішніх контурів протікання юридичного конфлікту в часі і просторі, об'єктивних та суб'єктивних причин виникнення конфліктів, особливостей механізмів розвитку різноманітних юридичних конфліктів та характеристики ролей їх учасників, загальні положення попередження конфліктів.

По завершенню вивчення дисципліни «Правова конфліктологія» здобувачі можуть обґрунтовано дати характеристику правовому конфлікту, оцінити різні варіанти виходу з конфліктної ситуації, визначити особливості розв'язання та регулювання юридичних конфліктів, стратегії виходу із конфліктів та правові засоби їх розв'язання. Здобувачі отримують навички: попереджати, регулювати і вирішувати типові конфлікти; проводити діагностику конфлікту для його оптимального вирішення; виявляти конфлікт на латентній стадії його розвитку; визначати ступінь конфліктогенності особистості; застосовувати адекватні стилі поведінки для конкретної конфліктної ситуації; прогнозувати виникнення конфліктів; застосовувати технології посередництва, арбітражу, управління конфліктними ситуаціями; виділяти конструктивні функції в конфлікті; застосовувати новітні досягнення науки про конфлікт в практичній діяльності; давати розгорнуту і об'єктивну характеристику конкретним конфліктним ситуаціям.

Структура курсу

Години (лек. / сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2	1. Правова конфліктологія як наука та навчальна дисципліна. Роль і місце правової конфліктології в системі юридичних наук.	Знати предмет правової конфліктології; методологічні принципи, загальнонаукові дослідницькі підходи, спеціальні (особливі) методи дослідження конфліктів; еволюцію розвитку конфліктологічних ідей; різноманіття конфліктологічних категорій та концепцій; поняття, предмет, об'єкт, рівні та функції правової конфліктології.	Тести, питання
4	2. Конфлікт як соціальний феномен. Особливості юридичного конфлікту.	Знати витоки, причини та рушійні сили юридичного конфлікту. Аналізувати особливості динаміки юридичного конфлікту.	Тести, питання
4	3. Типологія та класифікація юридичних конфліктів	Знати критерії класифікації юридичних конфліктів. Визначати основні причини конфліктів у різних галузях права. Юридичні конфлікти за масштабом поширення. Юридичні конфлікти за суб'єктами-носіями. Юридичні конфлікти за схемою розгортання подій. Юридичні конфлікти за рушійними силами. Юридичні конфлікти за характером протікання. Юридичні конфлікти залежно від природи відповідної норми права (уповноважуючої, зобов'язуючої чи забороняючої)	Тести, питання
4	4. Механізми юридичного конфлікту.	Визначати особливості механізму розвитку юридичного конфлікту. Робити аналіз конфліктної ситуації та пропонувати своє бачення шляхів її розв'язання.	Тести, питання
4	5. Технології попередження юридичних конфліктів.	Знати соціально-правові технології попередження конфліктів. Поняття превенції (профілактики, попередження) конфліктів. Визначати мету превентивних дій. Аналізувати технології превентивної діяльності. Застосовувати операційні технології (передкризові стратегії).	Кейси
4	6. Теорія і практика вирішення юридичних конфліктів.	Вміти аналізувати конфліктну ситуацію. Мати практичні навички цілеспрямованого впливу на процеси конфліктної взаємодії щодо забезпечення конструктивного вирішення соціально важливих завдань, що актуалізувалися в конфлікті. Знати стилі ведення переговорів у конфліктній ситуації: жорсткий, м'який, торговий, переговори в стилі співробітництва.	Кейси
4	7. Альтернативне розв'язання правових спорів.	Знати основні підходи альтернативного розв'язання спорів. Усвідомлювати необхідність пошуку альтернативних шляхів розв'язання правових спорів.	Тести, питання
4	8. Міжнародні стандарти та зарубіжний досвід у	Аналізувати міжнародний досвід розвитку відновного правосуддя. Знати Європейські стандарти альтернативного вирішення спорів. Визначати сучасні	Тести, питання

Літературні джерела

1. Альтернативні підходи до розв'язання конфліктів: теорія і практика застосування /Уклад.: Н.Гайдук, І.Сенюта, О.Бік, Х.Терешко. Львів: ПАІС, 2007. 296 с.
2. Бобровник С.В. Компромiс і конфлікт у праві: антрополого-комунікативний підхід до аналізу: монографія. Київ: Вид-во «Юридична думка», 2011. 384 с.
3. Європейські та міжнародні стандарти у сфері судочинства, Київ, 2015. 708с.
4. Іванов В.М. Юридична конфліктологія : Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / В.М. Іванов, О.В.Іванова. К. : МАУП, 2004. 224 с.
5. Конфліктологія: [Підручник для студентів вищ. навч. закл. юрид. спец.] / Л. М. Герасіна, М.І.Панов, Н.П.Осіпова та ін.; За ред. професорів Л. М. Герасіної та М. І. Панова. Харків: Право, 2002. 256 с.
6. Конфліктологія: Конспект лекцій. Для підготовки магістрів усіх форм навчання /В.Я.Галаган, В.Ф.Орлов, О.М.Отич. К.: ДЕТУТ, 2008. 293 с.
7. Луцишин, Г. І. Конфліктологія та теорія переговорів : навчальний посібник / Г. І. Луцишин ; М-во освіти і науки України, Нац. ун-т "Львів. політехніка". 2015. 199 с.
8. Мазаракі Н. А. Медіація в Україні: теорія та практика: монографія. Київ : Інститут законодавства ВР України, 2018. 276 с.
9. Медіація у професійній діяльності юриста : підручник / авт. кол.: Т. Білик, Р.Гаврилук, І. Городиський [та ін.] ; за ред. Н. Крестовської, Л. Романадзе. Одеса : Екологія, 2019. 456 с.
10. Подковенко Т. О. Альтернативні способи вирішення спорів щодо захисту прав споживачів: загальні засади. Україна в умовах реформування правової системи: сучасні реалії та міжнародний досвід: [Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, м. Тернопіль, ТНЕУ, 5–6 квітня 2019 р. Тернопіль, 2019. С. 49-51.
11. Подковенко Т. О. Альтернативні способи розв'язання спорів в механізмі захисту прав людини. Проблеми розбудови громадянського суспільства: матеріали міжнародної науково-практичної інтернет-конференції 18 жовтня 2017р. Тернопіль, 2017. С.7-11.
12. Подковенко Т. О. Інститут медіації: зарубіжний досвід та українські перспективи. Актуальні проблеми правознавства. 2016. Випуск 1. С. 26 – 31.
13. Подковенко Т. О. Медіація як один з альтернативних способів розв'язання юридичних конфліктів. Держава і право : зб. наук. праць Інституту держави і права ім. В. М. Корецького. Секція юридичні і політичні науки. К., 2009. Вип. 45. С. 31-38.
14. Подковенко Т. О. Медіація: можливості у вирішенні юридичних конфліктів. Україна в умовах реформування правової системи: сучасні реалії та міжнародний досвід: [Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, м. Тернопіль, ТНЕУ, 21 – 22 квітня 2017 р. Тернопіль, 2017. С.259-262.
15. Подковенко Т. О. Правова природа медіації. Україна в умовах реформування правової системи: сучасні реалії та міжнародний досвід: [Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, м. Тернопіль, ТНЕУ, 21 – 22 квітня 2018 р. Тернопіль, 2018. С.59-61.

16. Подковенко Т. О. Роль медіації у розв'язанні юридичних конфліктів. Актуальні проблеми правознавства : наук. зб. ЮФ ТНЕУ. Тернопіль : Астон, 2012. Вип. 1 (2). С. 44-50.
17. Подковенко Т. Справедливість у системі цінностей права Актуальні проблеми правознавства. 2016. Вип. 4. С. 10-14.
18. Подковенко Т., Фігун Н. Інститут медіації у механізмі вирішення правових спорів: основні ідеї та принципи. Актуальні проблеми правознавства, 2017. №3. С.36-40.
19. Словник термінів з правової конфліктології / За заг. ред. Панова М.І., Битяка Ю.П., Герасіної Л.М. Х.: Одиссей, 2006.
20. Тихомирова Є. Б., Постоловський С.Р. Конфліктологія та теорія переговорів: Підручник. Рівне: Перспектива, 2006. 388 с.
21. Яхно Т.П., Куревіна І.О. Конфліктологія та теорія переговорів. Київ: Центр учбової літератури, 2012. 168 с.
22. Khasan, Boris I. (2014) Modern Conflictology: Between Fear of Conflict and Love to Conflict. Journal of Siberian Federal University. Humanities & Social Sciences 4. №7. 562-565
23. Kaija Sandra. (2013) The Role of Legal Conflictology in the Training of Lawyers. URL: <http://dx.doi.org/10.17770/sie2013vol1.157>

Політика оцінювання

- **Політика щодо академічної доброчесності:** Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагиату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями.
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується за результатами диференційованого заліку).

Вид оцінювання	%
Залік	100

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом